

2018

Årsrapport

15. mars 2019

TRYGDERETTEN

Innholdsfortegnelse

1. Leders beretning	3
2. Introduksjon til virksomheten og hovedtall	4
2.1 Bemanning 2018.....	5
2.2 Nøkkeltall 2018	6
3. Årets aktiviteter og resultater	6
3.1 Mottatte ankesaker	6
3.2 Behandlede ankesaker	9
3.3 Saksbeholdning (Restanser).....	10
3.3.1 Saksbeholdningens alder	10
3.4 Styringsparametere tilknyttet saksbehandlingstid.....	10
3.4.1 Gjennomsnittlig saksbehandlingstid skal ikke overstige fem måneder	11
3.4.2 75 pst. av sakene skal være behandlet innen seks måneder	11
3.4.3 Vurdering.....	11
3.5 Antall saker som er avgjort senere enn 9 henholdsvis 12 måneder.....	12
3.6 Andelen fullt grunngitte kjennelser	13
3.7 Resultat av ankebehandlingen	13
3.8 Prinsipielle avgjørelser i 2018	14
3.9 Gjennomførte tiltak for å øke måloppnåelsen.....	14
4. Styring og kontroll i virksomheten	16
5. Vurdering av framtidutsikter	20
6. Årsregnskap	21
Ledelseskommentar til årsregnskapet 2018.....	21
Prinsippnote til regnskapet.....	24
Oppstilling av bevilgningsrapporteringen pr 31. desember 2018	25
Oppstilling av artskontorrapporteringen pr 31. desember 2018	26
Vedlegg: Riksrevisjonens beretning.....	30

1. Leders beretning

Trygderetten har i 2018 kunne glede seg over å drive virksomheten i nye, moderne og hensiktsmessige lokaler i Nydalen. Etterarbeid tilknyttet flytteprosessen ble avsluttet i første halvår.

Trygderetten hadde uendrede styringsparametere tilknyttet saksbehandlingstid i perioden fra 2012 til 2017. Målene har ikke vært innfridd siden 2012. Trygderetten har ikke oppfylt de justerte styringsparametere om en gjennomsnittlig saksbehandlingstid på 5 måneder, behandling av 75 pst av sakene innen 6 måneder og ingen saker over 9 måneder. I 2018 ble styringsparametere justert.

Betydelige endringer i saksinngangen til Trygderetten representerer en stor risiko for manglende måloppnåelse når styringsparametere og rapporteringskrav knytter seg til saksbehandlingstid. Dette gjelder i særdeleshet om endringene skjer over kort tid. Ressurssituasjonen og prioriteringer hos NAV Klageinstans har hatt stor konsekvens for saksinngangen til Trygderetten. NAV Klageinstans fikk en betydelig økning i sin bevilgning i 2018. Klageinstansen varslet Trygderetten om at vi derved kunne forvente å motta 4 100 saker i 2018 mot 3 595 saker i 2017.

Samlet saksinngang for 2018 ble anslått til 4 400. For å unngå at den forventet økte saksinngangen skulle føre til større saksbeholdning og høyere saksbehandlingstid ble det søkt om styrking av budsjettet ved revidert nasjonalbudsjett. Saksinngangen fra NAV Klageinstans ble lavere enn varslet i 2018. Nav Klageinstans fastholder at saksøkningen til Trygderetten vil øke som bebudet eller mer, men at økningen av ulike grunner er forsinket og vil komme til Trygderetten i 2019.

Trygderetten fikk i 2018 styrket sitt budsjett med 2,9 mill. ved revidert nasjonalbudsjett. Styrkingen ble brukt til å ansette flere medarbeidere som tiltrådte sent på høsten og til å oppgradere saks- og arkivsystemet.

Trygderetten har hatt en betydelig produksjonsøkning sammenlignet med antall kjennelser avsagt de siste årene. I 2018 var resultatet 4146 kjennelser. Årsaken til produksjonsøkningen skyldes at det ble iverksatt flere tiltak for å forenkle saksflyten og øke effektiviteten i 2018, men ikke minst innsats og et stort engasjement fra medarbeidernes side.

Trygderetten utarbeidet i 2018 en strategiplan for perioden fra 2019-2021. Denne planen har vært grunnlaget for virksomhetsplanen i 2019. Strategiplanen bygger på Trygderettens verdier og det pekes ut fire satsningsområder i planperioden; Kvalitet, effektiv ressursutnyttelse, brukerorientering og digitalisering.

Trygderetten startet høsten 2018 flere aktiviteter som sammen skal føre til en effektivisering av Trygderettens virksomhet. Dette omfatter blant annet gjennomgang av dagens og beskrivelse av Trygderettens fremtidige arbeidsprosesser. Dette omfatter blant annet å vri ressurser fra administrativ til produktiv virksomhet. Vi startet dessuten forberedelse av overgang til fullelektronisk saksbehandling.

Trygderettens leder

2. Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Trygderetten ble opprettet ved lov i 1967, samme år som folketrygdloven trådte i kraft, og er en uavhengig ankeinstans som skal treffe avgjørelser om enkeltpersoners rettigheter og plikter etter lov om folketrygd m.fl., jf. lov av 16. desember 1966 nr. 9 om anke til Trygderetten. Loven skal legge til rette for en betryggende, rask og tillitsskapende behandling av trygde- og pensjonstvister av en uavhengig og upartisk Trygderett.

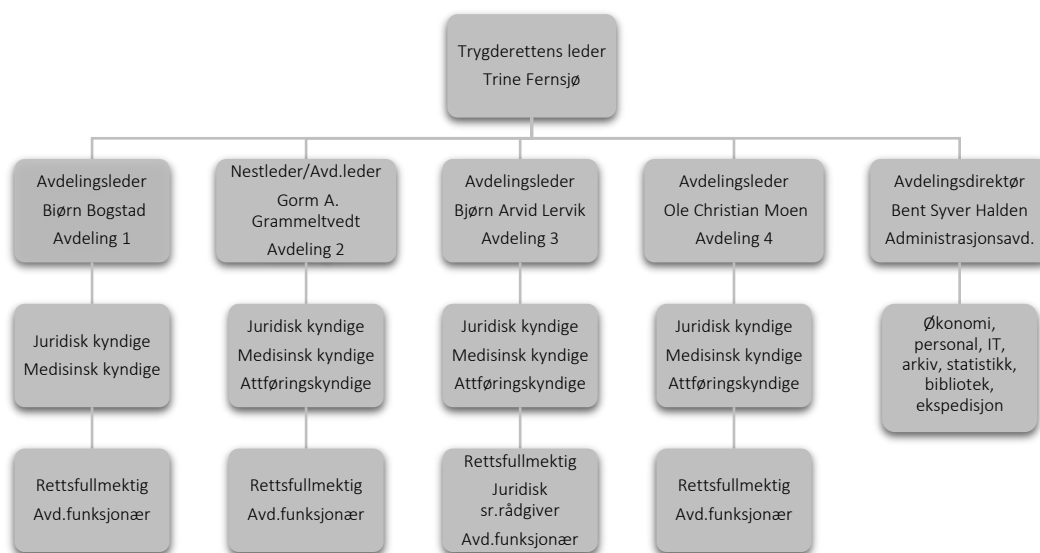
Trygderetten er administrativt organisert under Arbeids- og sosialdepartementet (ASD) og er ikke en del av det alminnelige domstolsapparatet. Imidlertid virker i realiteten Trygderetten som en domstol, og mange av saksbehandlingsreglene er de samme som for vanlig rettergang. Til forskjell fra domstolene er saksbehandlingen i Trygderetten i det store flertall av sakene, skriftlig.

Trygderetten kan ikke instrueres av noe annet organ om avgjørelsene, og Trygderettens leder kan ikke instruere retten i den enkelte sak. Trygderettens kjennelser kan bringes inn for de alminnelige domstolene med lagmannsretten som første instans.

Trygderetten skal ha en leder, nestleder og så mange andre faste rettsmedlemmer som Kongen bestemmer og disse utnevnes av Kongen i statsråd. Trygderettens rettsmedlemmer skal bestå av juridisk kyndige, medisinsk kyndige og attføringskyndige medlemmer. Videre skal Trygderetten ha så mange rettsfullmektiger som Trygderettens leder bestemmer. Rettsfullmektigene tilsettes av Trygderettens leder for en periode på inntil tre år, med mulighet for forlengelse i inntil to år. Rettsfullmektigene kan utføre de oppgaver som etter loven er tillagt de juridisk kyndige rettsmedlemmene i Trygderetten.

Organisatorisk er Trygderetten delt inn i fire fagavdelinger og en administrasjonsavdeling.

Organisasjonskart 2018:

Fagavdelingene er sammensatt av juridisk-, medisinsk- og attføringskyndige rettsmedlemmer, rettsfullmektiger samt en til to avdelingsfunksjonærer. Alle fagavdelingene behandler samme type ankesaker. Administrasjonsavdelingen leverer tjenester innenfor personalforvaltning, økonomitjenester, IKT og arkiv- og kontortjenester.

2.1 Bemanning 2018

Stillingstype	Antall	Antall	Antall	Kvinner		Menn	
	Ansatte	årsverk	årsverk	Ansatte	Årsverk	Ansatte	Årsverk
	31.12.18	2018	2017	31.12.18	2018	31.12.18	2018
Trygderettens leder	1	1,0	1,0	1	1,0	-	-
<i>Administratorer:</i>							
Trygderettens nestleder	1	1,0	0,9	-	-	1	1,0
Avdelingsledere	3	2,9	2,9	-	-	3	2,9
Faste juridisk kyndige rettsmedlemmer	15	11,8	12,1	7	5,9	8	5,8
Konstituerte juridiske rettsmedlemmer	2	2,6	3,3	-	0,9	2	1,7
Juridiske seniorrådgivere	1	1,3	2,6	-	-	1	1,3
Rettsfullmektiger	17	9,1	6,9	12	6,4	5	2,8
<i>Delsum administratorer</i>	<i>39</i>	<i>28,6</i>	<i>28,7</i>				
<i>Meddommere:</i>							
Medisinsk kyndige rettsmedlemmer	6	5,6	5,7	4	2,0	2	3,6
Attføringskyndige rettsmedlemmer	2	2,0	2,4	1	1,0	1	1,0
<i>Delsum meddommere</i>	<i>8</i>	<i>7,6</i>	<i>8,1</i>				
Kontorfunksjonærer	7	6,2	6,1	7	6,2	-	-
Administrasjonen	14	11,5	12,4	9	7,0	5	4,4
SUM	69	54,7	56,3	41	30,3	28	24,4
Kjønnsfordeling				59 %	55 %	41 %	45 %
Sykefravær		6,0 %	3,6 %				
Andel ansatte over 50 år	59 %			56 %		44 %	
Andel med nedsatt funksjonsevne	6 %			6 %		0 %	

Ett årsverk er definert som en person i 100 % stilling i et helt år. Antall månedsverk beregnes ut fra antall timer pr måned. Antall årsverk beregnes som en sum av månedsverk i valgt periode, delt på antall måneder i utvalgsperioden. Årsverksberegningen reduseres ikke av ferieuttak eller avspasering av fleksitid og reisetid. Årsverksberegningen reduseres for alt annet fravær ≥ 1 dag.

Trygderetten har i 2018 benyttet 54,7 årsverk i sin virksomhet. Dette er et årsverkforbruk som er ca. 2 pst. eller 1,6 årsverk lavere enn i 2017.

Det framgår av tabellen at antall administratorårsverk i 2018 var 28,7, tilnærmet det samme som i 2017.

Det har imidlertid skjedd betydelige endringer av sammensettingen innen administratorgruppen som består av juridisk kyndig rettsmedlemmer, konstituerte juridisk kyndige rettsmedlemmer, juridiske seniorrådgivere og rettsfullmektiger.

Blant de faste juridiske rettsmedlemmene var det to avganger, en på grunn av alder og et dødsfall. To kortvarige konstituerte rettsmedlemmer sluttet ved utløp etter 6 måneder i februar 2018 og to seniorrådgivere sluttet grunnet alder. (Kategorien seniorrådgivere ble i 1997 besluttet avvirket ved naturlig avgang og erstattet av rettsfullmektigstillinger.) Blant rettsfullmektigene har det vært avgang ved avsluttet åremål.

Avgangen i administratorgruppen ble dekket opp ved ansettelse av 3 juridisk kyndige rettsmedlemmer, to av disse var på utnevningstidspunktet konstituert som rettskyndige rettsmedlemmer. Trygderetten har i 2018 ansatt 16 rettsfullmektiger. Seks av disse startet i mars/ april 2018. De øvrige ni ble ansatt sommeren 2018 etter at det var kjent at Trygderetten fikk en tilleggsbevilgning i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett. Disse rettsfullmektigene

tiltrådte i november/ desember 2018. Styrkingen av rettsfullmektiggruppen har vært betydelig i 2018.

Innen fagkyndiggruppen har det vært lite endringer i 2018. Det ble ansatt nytt attføringskyndig rettsmedlem i desember 2018. Hun tiltrer i mars 2019.

Trygderetten har i 2018 hatt 17,7 årsverk med administrative gjøremål mot 18,5 årsverk i 2017. Denne nedgangen skyldes avslutning av engasjementer.

2.2 Nøkkeltall 2018

TRYGDERETTEN	2018	2017	2016	2015	2014
Antall årsverk	54,7	56,3	59,0	62,7	59,0
Årets tildeling	75 984 000	72 694 000	70 802 000	68 818 000	67 418 000
Overført fra i fjor	2 926 000	2 931 000	1 052 000	2 363 000	2 882 000
Samlet tildeling post 01-99, kr	78 910 000	75 625 000	71 854 000	71 181 000	70 300 000
Utnyttelsesgrad post 01-29, i pst.	95 %	96 %	96 %	99 %	96 %
Driftskostnader, kr	75 024 505	72 699 362	68 922 687	70 122 000	67 625 000
Lønnsandel av driftskostnader, pst.	80 %	80 %	84 %	85 %	79 %
Lønnskostnader, i tusen kr pr årsverk	1 094	1 033	987	948	946

Bevilgningens utnyttelsesgrad har de senere år vært relativt stabil på ca. 95-96 pst. Driftskostnadene stiger med ca. 3,1 pst. fra 2017 til 2018.

3. Årets aktiviteter og resultater

3.1 Mottatte ankesaker

Trygderettens ankesaker kommer i hovedsak fra Klageinstansen i NAV og fra Statens pensjonskasse. Ankemotparten har ansvar for å forberede anken for Trygderetten og oversender i dag den enkelte ankesak på papir i en saksmappe sammen med et oversendelsesbrev.

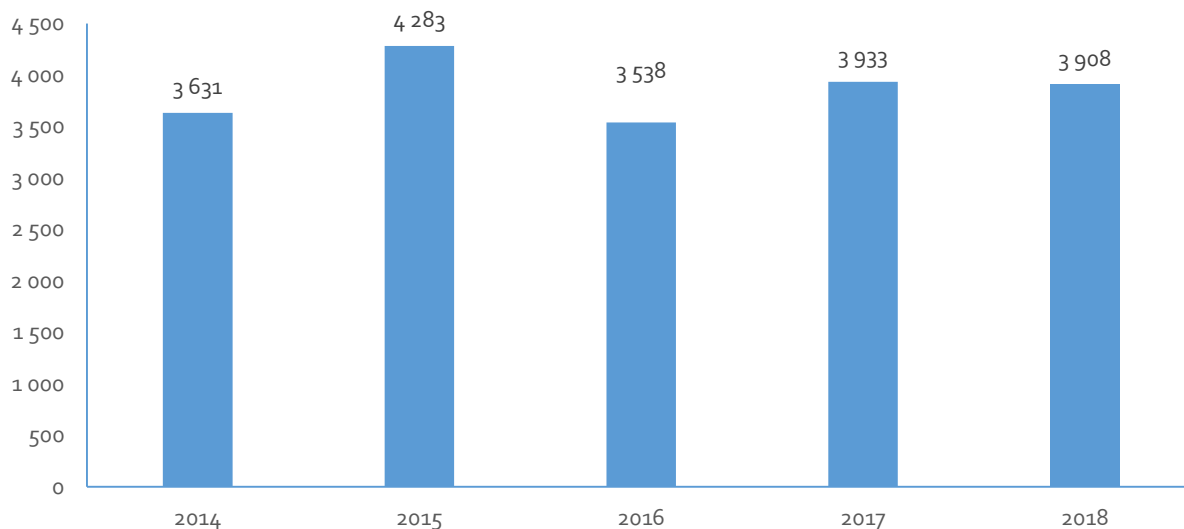
Når anken er ferdig behandlet i Trygderetten og kjennelse foreligger, returnerer Trygderetten saksmappen som papirpost til den ankende part. Trygderetten har i 2018 startet opp et arbeid med å digitalisere saksbehandlingen. Det er satt krav om at Trygderettens saksbehandling skal være fullelektronisk i løpet av 2019.

Trygderetten har ingen innflytelse på saksinngangen som avhenger av flere forhold:

- Antall vedtak om pensjons- og trygdeytelser
- Avslagshyppighet i forvaltningen
- Klagetilbøyelighet
- Utfallet i klageomgangen i forvaltningen
- Anketilbøyelighet
- Andel omgjøring under anke-forberedelsen for Trygderetten
- Restansesituasjonen i NAV Klageinstans
- Ressurssituasjonen i NAV Klageinstans
- Eventuelle endringer i Trygderettens kompetanseområde.
- Regelendringer

Av de ovennevnte forhold har særlig ressursituasjonen og prioriteringer hos NAV Klageinstans stor betydning for saksinngangen inn til Trygderetten.

Antall innkomne ankesaker siste 5 år

Trygderetten mottok 3 908 ankesaker til behandling i 2018. Årets saksinngang er på nivå med 2017 og på gjennomsnittet de siste 5 år.

NAV Klageinstans beregnet å sende ca. 4100 ankesaker til Trygderetten i 2018. Det ble sendt 3 589 ankesaker. NAV Klageinstans fastholdt imidlertid at saksinngangen vil øke med ca. 20-25 pst., men at den av ulike årsaker, først vil inntreffe i 2019.

På bakgrunn av NAV Klageinstans sin prognose for 2018 ble vår totale saksinngang for anslått til 4 400 ankesaker.

Beregnet inngang var sammen med Trygderettens produksjonsplan for 2018 grunnlag for søknad om styrking av bevilgning i revidert nasjonalbudsjett og resulterte i en tilleggsbevilgning på 2,9 mill. Bevilgningsøkningen skulle dekke utgifter til økt bemanning for å motvirke økt gjennomsnittlig saksbehandlingstid og økt saksbeholdning, samt engangsutgifter til et nytt saks- og arkivsystem i Trygderetten. Det siste som oppstart av en digitaliseringsprosess.

Mottatte ankesaker fordelt på ankemotpart

Mottatte anker pr ankemotpart	2018	2017	2016	2015	2014
NAV Klageinstans	3 589	3 595	3 016	3 894	3 275
HELFO	52	22	43	48	37
Kommunal Landspensjonskasse (KLP)	94	100	79	99	85
Statens pensjonskasse (SPK)	166	185	368	226	207
Andre	7	31	32	16	27
SUM	3 908	3 933	3 538	4 283	3 631

Nær 92 pst. av Trygderettens ankesaker kommer fra NAV Klageinstans. Trygderetten behandler også ankesaker som gjelder retten til offentlig tjenstepensjon. I disse sakene er ankemotparten offentlige tjenstepensjonsordninger, som enten er administrert av Statens pensjonskasse, av livsforsikringselskaper, eller av kommunale pensjonskasser.

Statens pensjonskasse er den nest største ankemotparten til Trygderetten og står for ca. 4 pst. av Trygderettens totale saksinnngang.

Mottatte ankesaker fordelt på sakstype

Mottatte anker pr sakstype	2018	2017	2016	2015	2014
Dagpenger	148	200	196	208	129
Sykepenger	475	486	267	344	215
Arbeidsavklaringspenger	605	558	523	657	313
Ytelser under medisinsk rehabilitering	97	175	170	223	214
Grunn- og hjelpestønad	128	84	126	144	136
Enslig forsørger	112	74	64	80	115
Pensjonsberegning	62	72	94	196	154
Yrkesskader	257	252	235	327	339
Uføreytelser	872	750	484	703	733
Annet *)	1 152	1 282	1 379	1 401	1 283
SUM	3 908	3 933	3 538	4 283	3 631

* Sakene som er omfattet av «Annet» i tabellen over, inkluderer blant annet saker som gjelder tilbakekreving av feilutbetalt stønad og saker om offentlig tjenestepensjon i KLP og Statens pensjonskasse.

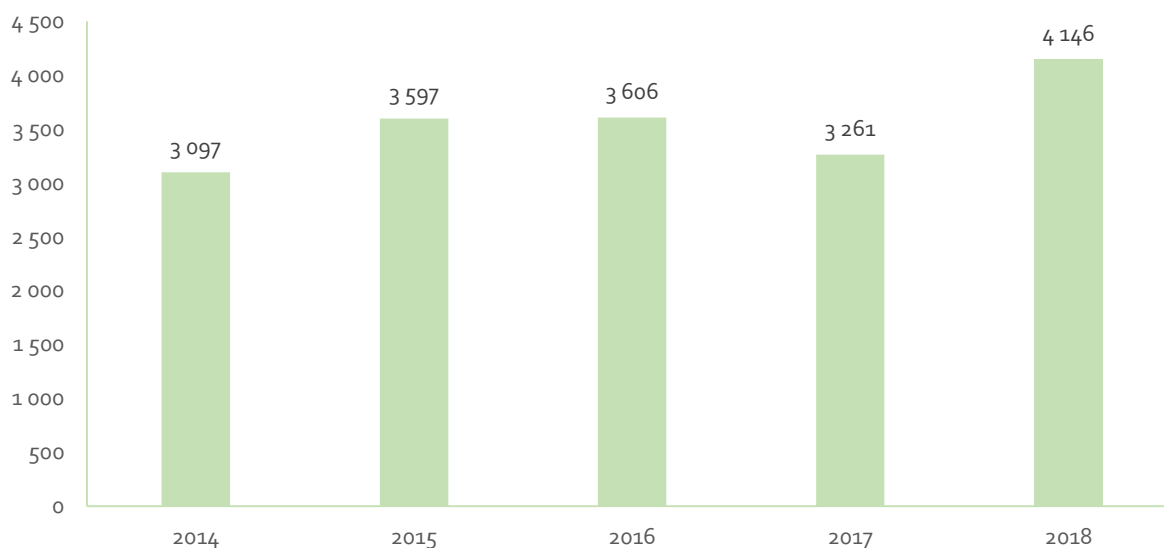
Ser man bort fra sakstypen «Annet» i tabellen framkommer at Trygderetten har flest ankesaker innen uførepensjonsområdet. Saker vedrørende uføreytelser utgjør nær 32 pst. av den totale saksinngangen. Dette er en økning på ca. 4 pst sammenlignet med fjoråret og en økning på ca. 6 pst. sammenlignet med gjennomsnittet siste 5 år.

De to neste store sakstypene er arbeidsavklaringspenger og sykepenger. Disse står for ca. 22 henholdsvis ca. 17 pst av den totale saksinngangen i 2018.

Felles for uførepensjon-, arbeidsavklaringspenge- og sykepengesaker er at retten i den enkelte ankesak ofte settes med fagkyndige meddommere. Når denne saksmengden øker vil behovet for medisinske- og attføringskyndige rettsmedlemmer i Trygderetten øke.

3.2 Behandlede ankesaker

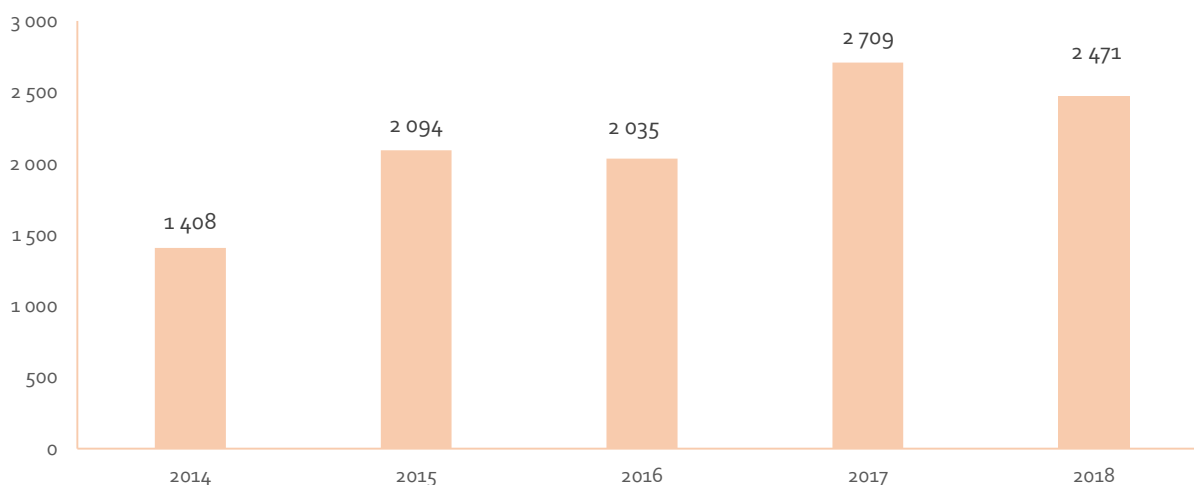
I 2018 hadde Trygderetten et produksjonsmål på 4 175 kjennelser. Det ble behandlet 4 146 ankesaker, en måloppnåelse på 99 pst. Det er en økning på 886 kjennelser eller ca. 27 pst. i forhold til 2017. 2017 og 2018 er imidlertid ikke helt sammenlignbare år. Trygderetten flyttet fra Grønlandsleiret 27 til Sandakerveien 130 i 2017. Sammenligner man imidlertid 2018 med 2016 framkommer det fortsatt en betydelig produksjonsvekst.

Gjennomsnittlig har det i den siste 5-årsperioden vært avsagt i overkant av 3 500 kjennelser pr år. Går man lenger tilbake, har gjennomsnittet de siste 10 år ligget på i overkant av 3 000 kjennelser pr år. 2018 har med andre ord vært et særdeles produktivt år for Trygderetten.

Årsaken til dette ligger i flere forhold:

- At Trygderetten har flyttet inn i nyrenoverte lokaler i Sandakerveien 130 fra 4. kvartal 2017 har lagt til rette for mer kommunikasjon og samarbeid mellom medarbeiderne på tvers av avdelingsgrensene.
- At det er gjennomført en del endringer og forenklinger i arbeidsprosessene, herunder en økning av muntlig rådslagning av ankesaker der retten er tverrfaglig sammensatt.
- At det ble utformet en samling av tiltak for å øke produksjonen, som medarbeiderne ble oppfordret til å bruke. Eksempelvis nevnes en oppfordring til å utforme forenklet kjennelse der vilkårene for dette var oppfylt.
- At Trygderettens medarbeidere har deltatt aktivt for å innfri Trygderettens produksjonsplan. Gjennomsnittlig produksjon per administratorårsverk har økt fra 108 kjennelser i 2016 til 138 kjennelser i 2018. Tilsvarende økning gjelder også for de fagkyndige. Det er fastsatt produksjonskrav for juristene og de fagkyndige. Det er en større andel av de ansatte innen hver stillingskategori som oppfyller målkravet i 2018 enn tidligere år.

3.3 Saksbeholdning (Restanser)

Trygderetten hadde ved inngangen til 2018 en saksbeholdning på 2709 ankesaker og ved utgangen av 2018 en saksbeholdning på 2 471 ankesaker. Trygderetten har således bygget ned restansene med 238 ankesaker, eller 9 pst i løpet av 2018.

Årsaken til dette er at Trygderetten avsa flere kjennelser enn det som har kommet inn av ankesaker.

3.3.1 Saksbeholdningens alder

År	<3mnd	3-6 mnd	6-12 mnd	> 12 mnd	SUM
2014	908	434	66	-	1 408
2015	949	725	420	-	2 094
2016	753	697	581	4	2 035
2017	1 081	597	1 030	1	2 709
2018	833	804	793	41	2 471

Nær 32 pst. av Trygderettens saksbeholdning er ved utgangen av 2018 mellom et halvt og ett år gammel. Ca. 2 pst. av saksbeholdningen er mer enn ett år gammel.

3.4 Styringsparametere tilknyttet saksbehandlingstid

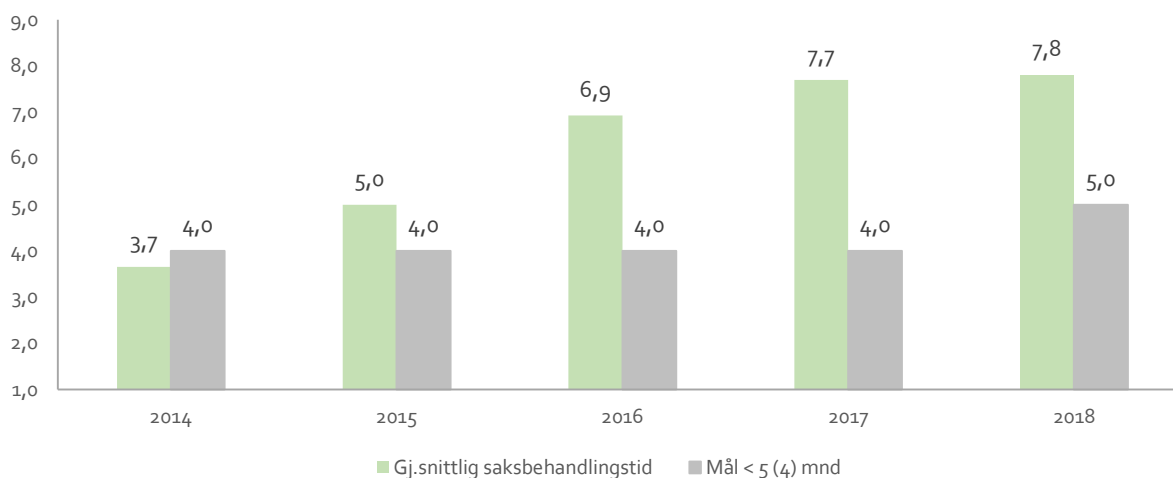
Trygderettens styringsparametere om saksbehandlingstid har vært uendret i flere år. I 2018 ble kravet om gjennomsnittlig saksbehandlingstid justert fra 4 til 5 måneder og andelen saker behandlet innen 6 måneder redusert fra 90 til 75 pst., mens de øvrige kravene ble opprettholdt.

Trygderetten har ikke greid å innfri styringsparameterne tilknyttet saksbehandlingstid siden 2014.

Saksbehandlingstiden for det enkelte år påvirkes av størrelsen på saksinngangen, saksbeholdningens størrelse og alderssammensetting ved inngangen av året, hvordan sakene prioriteres, bemanningen og antallet kjennelser som avses.

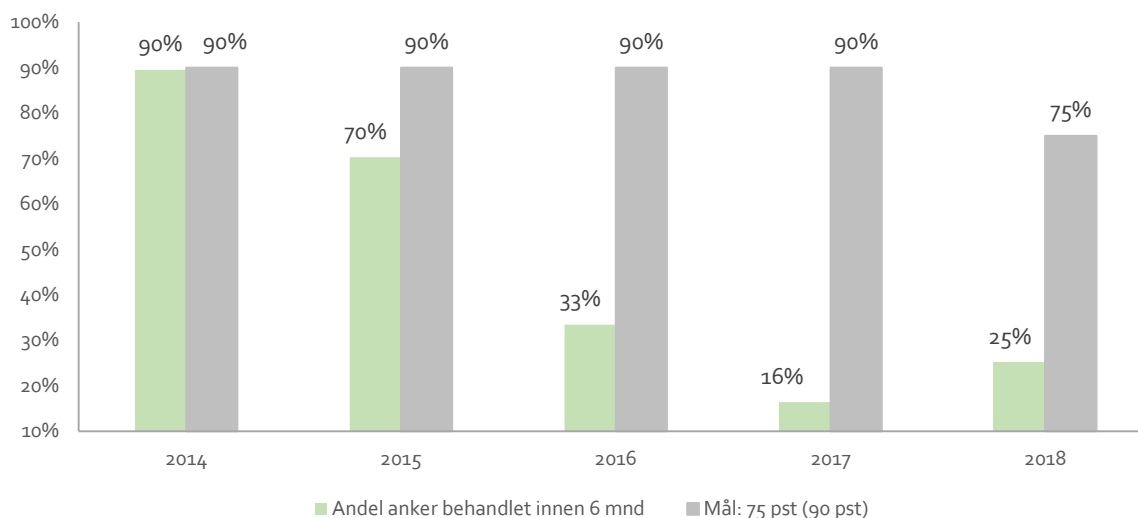
Trygderetten har ingen innflytelse på saksinngangen.

3.4.1 Gjennomsnittlig saksbehandlingstid skal ikke overstige fem måneder

Den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden i Trygderetten har hatt en svak økning fra 7,7 til 7,8 måneder fra 2017 til 2018.

3.4.2 75 pst. av sakene skal være behandlet innen seks måneder

3.4.3 Vurdering

Trygderetten har ingen innflytelse på antall ankesaker som innkommer per år. Under punkt 3.1 er det listet opp forhold som påvirker saksinngangen. Store endringer i saksinngangen til Trygderetten representerer en stor risiko for manglende måloppnåelse når styringsparametere knytter seg til saksbehandlingstid. Etter 2014 har NAV Klageinstans fått budsjettstyrking som har ført til at saksinngangen har økt betydelig i enkelte år, eksempelvis fra 2014 til 2015 og fra 2016 til 2017.

Saksinngangen økte mer enn Trygderettens produksjon i årene fra 2014 -2017. I 2018 avsa vi 4146 kjennelser mens inngangen var 3 908 ankesaker. I 2018 ble saksbeholdningen redusert med ca. 200 saker. I tidsperioden fra 2014- 2018 har imidlertid saksbeholdningen økt med ca. 1 000 ankesaker.

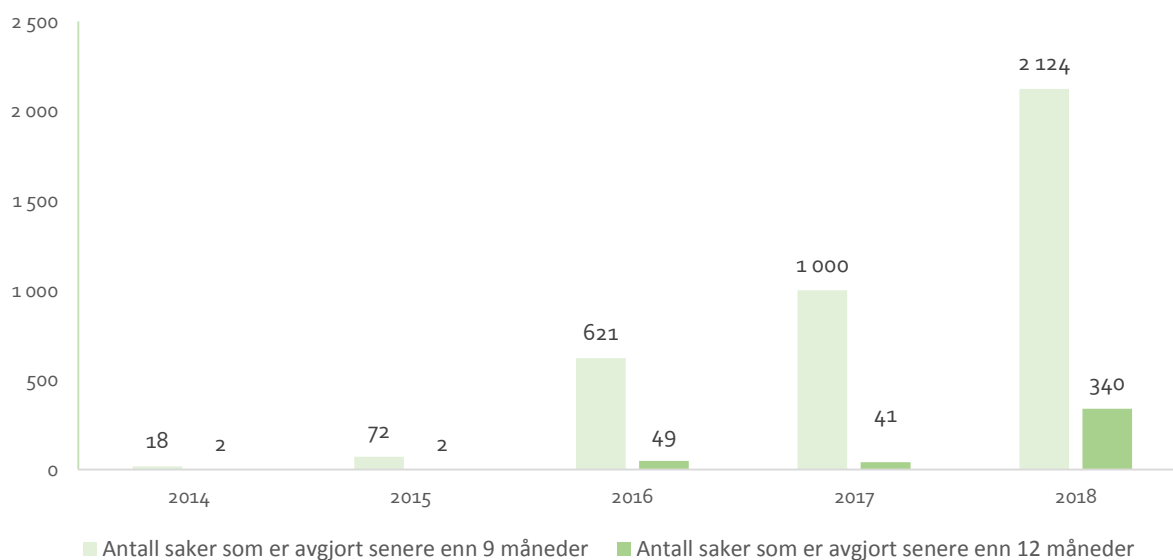
Med den varslede økningen i saksinngang fra NAV Klageinstans i 2018 var det klart at selv de justerte styringsparameterne var utenfor rekkevidde om ankesakerne skulle behandles etter innkomstdato. For å innfri styringsparameteret om gjennomsnittlig saksbehandlingstid på 5 måneder og minst 75 pst av sakene avgjort innen fem måneder ville det kreve at Trygderetten prioriterte å behandle en stor andel saker med svært kort saksbehandlingstid på bekostning av eldre saker. Trygderetten har i 2018 foretatt en løpende avveining av hensynet til best mulig oppnåelse av styringsparameterne mot ønsket om å behandle saker etter innkomst, hensynet til likebehandling av sakstyper mm.

Det ble iverksatt et restanseprosjekt for å avverge at sakene ble for gamle, men også tiltak der ankesaker av bestemte sakstyper ble behandlet «i et hurtigspor» for å bedre oppfyllelsen av styringsparameterne. Det ble innført endringer i saksflyten og i arbeidsmetoder, herunder mer muntlig drøfting av saker med fagkyndige dommere. Ordningen med mer bruk av muntlige drøftinger vil bli evaluert i 2019. Tiltakene ga verdifull erfaring som vi tar med oss videre i saksflyt- og forbedringsarbeidet i 2019.

At Trygderetten ikke innfridde styringsparameterne tilknyttet saksbehandlingstid i 2018 skyldes etter vår oppfatning i stor grad størrelsen av den ubehandlede saksbeholdningen vi hadde ved inngangen av året, alderssammensetningen i denne, at NAV Klageinstans hadde fått økt sitt budsjett og at Trygderetten ikke fikk styrket sin bemanning før høsten 2018.

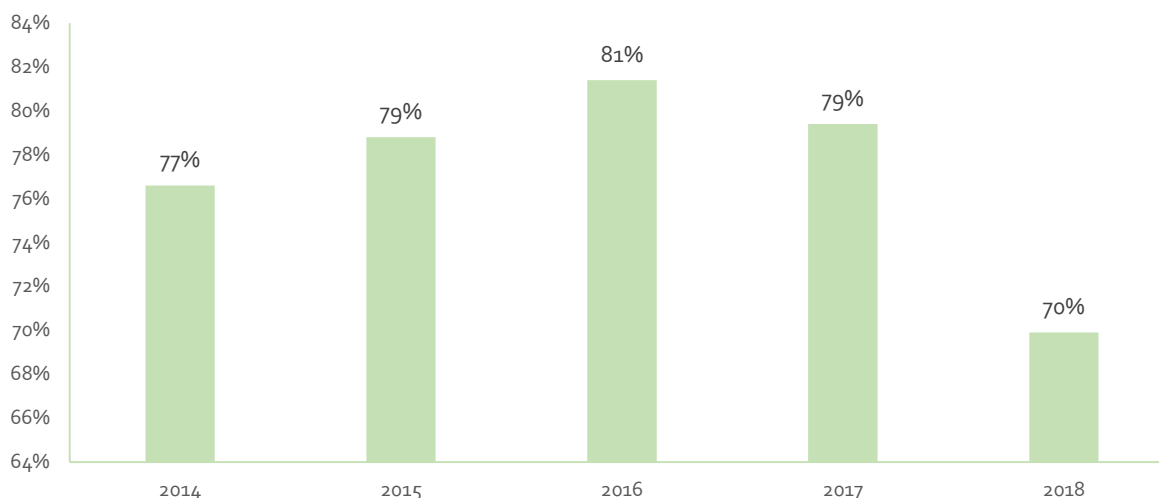
Trygderetten har i 2018 vært i dialog med departementet om endring av styringsparametere. Fra 2019 er styringsparameterne om gjennomsnittlig saksbehandlingstid (punkt 3.4.1) og andel saker avgjort i løpet av seks måneder (punkt 3.4.2) fjernet og erstattet med et produksjonskrav på minst 4 650 kjennelser og at ingen saker over 12 måneder.

3.5 Antall saker som er avgjort senere enn 9 henholdsvis 12 måneder

I 2018 har mer enn halvparten (51 pst.) av Trygderettens ankesaker hatt en saksbehandlingstid på mer enn 9 måneder. Videre har 340 ankesaker, tilsvarende 8 pst. hatt en saksbehandlingstid på mer enn ett år.

3.6 Andelen fullt grunngitte kjennelser

Det følger av trygderettsloven at alle kjennelser skal begrunnes. De kjennelser som skal begrunnes som dommer, jf. trl. § 21 (2) kalles fullt grunngitte kjennelser. Loven åpner for at Trygderetten kan avsi kjennelser med en enklere utforming enn en dom, såkalte forenklete kjennelser. Denne kjennelsesformen forutsetter at det ansees klart at anken ikke fører frem og at avgjørelsen ikke får betydning ut over den foreliggende sak.

I 2018 ble det avsagt 2 896 kjennelser (70 pst.) med full grunngivning og 1 251 kjennelser med forenklet grunngivning. Årets andel på 70 pst. tilsvarer det som i perioden frem til og med 2017 var satt som et styringsparameter for Trygderetten.

3.7 Resultat av ankebehandlingen

Trygderettens behandling av en ankesak kan få fem mulige utfall. Saken kan avvises uten at Trygderetten tar stilling til realiteten i saken. Dersom Trygderetten tar stilling til sakens realitet kan vedtaket:

- Stadfestes
- Omgjøres helt eller delvis
- Oppheves og henvises saken til ny behandling
- Bli stående og saken henvises til ny behandling

De to sistnevnte alternativene brukes i tilfeller der retten finner at saken ikke er godt nok opplyst til å avgjøre realiteten.

År	Hel/delvis omgjøring (%)	Oppheving og henvist (%)	Gunst prosent
2014	14,2	10,5	24,7
2015	13,8	9,1	22,9
2016	11,5	8,7	20,2
2017	10,6	9,7	20,3
2018	11,4	7,7	19,7

I ca. 80 pst. av sakene blir resultatet at vedtaket stadfestes. Denne andelen har holdt seg nokså stabil siden begynnelsen av 2000-tallet, og det er heller ikke store svingninger i forholdet mellom omgjøring og oppheving de siste år.

I 2018 ble 19,7 pst. av de overprøvede vedtakene endret i favør av den ankende part. Andelen som ble helt/ delvis omgjort var 11,4 pst. mens 7,7 pst. av sakene ble opphevet og henvist.

3.8 Prinsipielle avgjørelser i 2018

Trygderettsloven har bestemmelse om rettens sammensetning i den enkelte ankesak.

Etter trygderettsloven § 7, annet ledd bokstav d kan Trygderettens leder bestemme at en sak skal settes med tre medlemmer. Det er avgjort tre ankesaker med henvisning til denne bestemmelsen i 2018. Sakene reiser prinsipielle spørsmål.

Ankesak:	Beskrivelse:	Resultat
17/3107	Spørsmål om meldeplikt under klage-/ankebehandling dagpenger.	Stadfestelse
17/2616	Grunnstønad bl.a. til drift av behandlingshjelpemidler	Omgjøring
18/2287	Stønad ved barns/pårørendes sykdom - ant. dager med omsorgspenger § 9-6	Stadfestelse

Trygderettsloven § 7, tredje ledd åpner for å sette rett med fem medlemmer. Spørsmålet avgjøres av Trygderettens leder. Denne rettssammensetting er aktuell i tilfelle hvor det må antas at rettens avgjørelse kan bli bestemmende for praksis på et saksområde.

Trygderetten kan beslutte å sette retten med fem medlemmer på eget initiativ, men i de fleste tilfelle benyttes utvidet rettssammensetting etter en henvendelse fra ankemotpartene.

Trygderetten er i dialog med NAV Klageinstans for å identifisere sprik i forvaltningens og Trygderettens praksis som kan avklares gjennom en retningsgivende kjennelse.

Avgjørelser der retten har vært satt med fem medlemmer har større rettskildemessig vekt enn øvrige kjennelser. Femmedlemskjennelsene virker praksiskoordinerende internt i Trygderetten og i forvaltningen.

I 2018 ble retten satt med 5-medlemmer i følgende ankesaker:

Ankesak:	Beskrivelse	Resultat
18/144	Dagpengesak - geografisk mobilitet - utlendingsloven.	Oppheving
17/3480	Virkningstidspunkt uførepensjon ved lang saksbehandlingstid	Stadfestes

Resyme fra disse kjennelsestypene er i anonymisert form gjengitt på Trygderettens nettside www.trygderetten.no og på www.lovdata.no.

3.9 Gjennomførte tiltak for å øke måloppnåelsen

Trygderetten har siden desember 2017 utformet flere tiltak av med sikte på å effektivisere saksbehandlingen og øke produksjonskapasiteten. Eksempelvis nevnes:

- Et av tiltakene som ble iverksatt fra begynnelsen av 2018 var å avsi flere kjennelser med forenklet grunngivning. Andelen er økt fra 18,7 pst. i 2017 til ca. 30 pst. per 31. desember 2018.
- Andre tiltak var innføring av større grad av muntlig rådslagning av saker der retten er tverrfaglig sammensatt. Det ble nedsatt en restansegruppe som skulle avvikle de 250

eldste sakene i løpet av første halvår 2018, for å redusere antallet saker avsagt etter 12 måneder. I tillegg ble det etablert et «hurtigsaksspor» som skulle bidra til å forhindre at den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden ble for høy.

- Trygderetten har i 2018 fortsatt arbeidet med å utforme en strategiplan for perioden fra 2019 til 2021. Strategiplan har vært tema på internseminar der alle ansatte var tilstede og på lederseminarer. En intern arbeidsgruppe lagde utkast til strategiplanen, som ble vedtatt i desember 2018.

Andre aktiviteter

NY PUBLISERINGSORDNING

Trygderetten har fra 2004 publisert alle kjennelser med full grunngivning i anonymisert form. Det framgår av tildelingsbrevet for 2018 at Trygderetten skal publisere et utvalg av sine kjennelser på hjemmesiden. Høsten 2018 ble det besluttet å endre omfanget av kjennelser som skal publiseres på hjemmesiden og på Lovdata, dvs. innføre en publiseringsordning i samsvar med krav i tildelingsbrevet. Den nye ordningen trer i kraft fra 1. januar 2019.

Det er et mål at kjennelsene legges ut i anonymisert form på Trygderettens nettsted og Lovdata i løpet av 3-4 måneder etter at de er avsagt. Avgrensningen av saker som publiseres vil kunne gjøre utvalget mer interessant, og derfor gi en merverdi for dem som søker i databasen gjennom Lovdata eller www.Trygderetten.no. Utvalget av som publiseres består dels av et tilfeldig utplukk av kjennelser og dels av kjennelser som publiseres etter faglige kriterier. Endringen innebærer en viss administrativ besparelse.

ENDRET RUTINE IFT SAKSAVVIKLING

Trygderetten har besluttet å avsi kjennelser hver virkedag fra 1. januar 2019. Tidligere har Trygderetten avsagt kjennelser hver fredag. Overgangen til å avsi kjennelser hver dag vil kunne ha en positiv innvirkning og effekt for saksflyten i Trygderetten.

LEDERUTVIKLING

Trygderetten har i 2018 startet et utviklingsløp for ledergruppa i Trygderetten. Domstoladministrasjonen har orientert om ledergruppeutviklingsprogrammet sitt. AFF har vært tilstede/ledet tre ledersamlinger i 2018.

NORDISK FORSIKRINGSDOMMERMØTE

Den 29. og 30. mai 2018 ble Nordisk Forsikringsdommermøte avholdt. Dette er et forum hvor nordiske sosialforsikringsdommere årlig møtes, for orientering om nyheter, diskusjon, erfaringsutveksling m.m. Årets møte ble avholdt i Grønlands hovedstad Nuuk (Godthåb), og det deltok representanter fra Grønland, Danmark, Sverige, Island, Finland og Norge. Fra Norge deltok Trygderettens leder og en avdelingsleder.

TRYGDERETTENS ÅRLIGE INTERNSEMINAR

Trygderettens internseminar for 2018 ble avholdt i perioden 11. – 12. juni 2018 på Scandic Havna Hotell, Tjøme. Årets hovedfokus var GDPR og ny personopplysningslov samt arbeidet med utarbeidelse av ny strategisk plan for perioden 2019 -2021.

4. Styring og kontroll i virksomheten

VURDERING AV STYRING OG KONTROLL I VIRKSOMHETEN

Trygderetten benytter mål og resultatstyring som grunnleggende styringsprinsipper. Det arbeides kontinuerlig med utviklingen av styringssystemet. Det er ikke avdekket vesentlige avvik i Trygderettens drift i 2018.

Styringsdialogen framgår av tildelingsbrevet. Trygderetten har hatt to etatsstyringsmøter med ASD. Trygderetten fikk i tildelingsbrevet for 2018 i oppdrag å beskrive forventet saksinnangang og produksjon de nærmeste årene. Trygderetten fikk i RNB styrket budsjettet med 2,9 mill. kroner i 2018. Trygderetten var høsten 2018 i dialog med departementet om endrede styringsparametere for 2019. Trygderetten opplever at styringsdialogen med departementet er god og konstruktiv.

Trygderetten utarbeider årlig en produksjonsplan dvs. et mål for antall kjennelser som skal avsies i løpet av et år. Det er avtalt produksjonsmål på avdelingsnivå og for den enkelte medarbeider som deltar i den produktive delen av virksomheten. Avdelingenes og den enkelte medarbeiders produksjon følges opp av nærmeste leder månedlig.

Trygderetten utarbeidet i 2018 en strategiplan for perioden fra 2019- 2021. Målet med planen er at den skal bidra til at Trygderetten innfrir kravene i trygderettsloven og styringsparametere i tildelingsbrevet med de bevilgninger som Arbeids- og sosialdepartementet stiller til rådighet.

Strategiplanen bygger på Trygderettens verdier. Vår ankesaksbehandling skal:

- Være tillitsskapende
- Ivareta partenes rettssikkerhet
- Være tilpasset partenes behov
- Være rettsavklarende

Det er fire satsningsområder i strategiperioden, med tilhørende delmål:

- Brukerorientering
- Kvalitet
- Digitalisering
- Effektiv organisasjon

Med bakgrunn i strategiplanen har Trygderetten utformet utkast til virksomhetsplan for 2019, inneholdende produksjonsplan for 2019, oversikt over interne arbeidsgrupper og et årshjul, dvs. en kalender med oversikt over aktiviteter, møter og arrangementer.

SIKKERHET OG BEREDSKAP

Trygderetten har et system for internkontroll. Systemet omfatter rutiner, oppfølging og kontroll av viktige områder i virksomheten.

I forbindelse med ikrafttreden av ny lov om behandling av personopplysninger (GDPR) ble loven vurdert opp mot Trygderettens virksomhet og gjeldende personopplysningsretningslinjer fra 2014.

Vurderingen førte til oppdatering av flere eksisterende rutiner og innføring av enkelte nye rutiner. Databehandleravtaler ble inngått og endrede personopplysningsretningslinjer ble fastsatt.

HMS/ARBEIDSMILJØ

Trygderetten hadde et samlet sykefravær på ca. 6,0 pst. i 2018. Sykefraværet er høyere enn i 2017 og høyere enn fastsatt mål for sykefravær i Trygderetten. Trygderetten er en virksomhet med relativt få ansatte. I 2018 har vi hatt flere medarbeidere som har vært langtidssykemeldt i forbindelse med alvorlig sykdom og dette fraværet gjør tydelig utslag på statistikken.

Trygderetten har et arbeidsmiljøutvalg med verneombud og ansattrepresentanter og en avtale med AktiMed i tilknytning til rådgivning på HMS-området.

RISIKOVURDERING

Betydelige endringer i saksinngangen til Trygderetten representerer en stor risiko for manglende måloppnåelse når styringsparametere og rapporteringskrav knytter seg til saksbehandlingstid. Dette gjelder i særdeleshet om endringene skjer over kort tid. Ressurssituasjonen og prioriteringer hos NAV Klageinstans har hatt stor konsekvens for saksinngangen til Trygderetten. Dersom NAV Klageinstans får økninger i sine bevilgninger for å bygge ned egne restanser uten tilsvarende styrking av Trygderetten, vil det påvirke omfanget av saksbeholdningen, gjennomsnittlig saksbehandlingstid og øvrige måloppnåelse i Trygderetten negativt.

Risikoen for at Trygderetten ikke skulle nå styringsparameterne om 5 måneders gjennomsnittlig saksbehandling og 75 pst av sakene avgjort innen 6 måneder i 2018 var stor. Dette skyldtes en høy inngående saksbeholdning med et stort innslag av eldre saker, en varselet økt saksinngang fra ankemotpartene og en tilnærmet samme bemanning som i 2016/ 2017.

For å redusere risikoen økt saksinngang har, følger Trygderetten opp saksinngangen ukentlig. Det innhentes videre prognoser fra NAV Klageinstans om saksinngang minst to ganger per år. Trygderetten har holdt departementet oppdatert om endringer i saksinngangen. Trygderetten har søkt og fått innvilget en styrking av budsjettet i RNB i 2018.

Trygderetten er anneninstans i en beslutningskjede, og alle saksdokumenter som Trygderetten besitter, vil også befinne seg hos ankemotpartene. Dette innebærer at en større en hendelse som medfører tap av saksdokumenter, vil ha liten konsekvens for den ankende part utover en mulig forlenget saksbehandlingstid.

Trygderetten gjennomførte i 2018 en anskaffelsesprosess i forbindelse med drift og hosting av IKT- struktur og som resulterte i en 3-årig avtale med RedQ AS. Målet for informasjonssikkerheten er å hindre sikkerhetsbrudd, ivareta personvern og sikre at Trygderetten behandler informasjon som ivaretar konfidensialitet, integritet og tilgjengelighet.

ØKONOMI

Trygderettens leder har ansvaret for at Trygderettens økonomiske ressurser disponeres i samsvar med forutsetningene for bevilgningene slik de framgår av departementets tildelingsbrev og i samsvar med de til enhver tid gjeldende bestemmelser for økonomiforvaltning i staten.

Riksrevisjonen har for 2017 ikke hatt merknader til Trygderettens forvaltning av de midler som har vært stilt til rådighet.

Trygderetten er fullservice kunde hos Direktoratet for økonomistyring (DFØ) vedrørende regnskapstjenester (avd. Trondheim), delservice kunde vedrørende elektronisk faktura-

behandling (avd. Trondheim), og også fullservice kunde vedrørende lønnstjenester (avd. Stavanger). Partenes ansvar fremgår av inngått avtale.

Trygderetten er i 2018 tildelt en driftsbevilgning på 78,910 millioner kroner inkludert overførte midler fra 2017.

2/3 deler av Trygderettens bevilgning er knyttet til lønn- og sosiale utgifter.

Trygderetten har i forbindelse med flytteprosessen gjennomført flere større anskaffelser. I 2018 er det foretatt en omfattende anskaffelse av leverandør for hosting og drift av IKT- struktur, men også inngått avtale om kjøp av konsulent- og advokattjenester.

I forhold til offentlige anskaffelser innhentes som regel tre tilbud for beløp under terskelverdien. Over terskelverdien vil Trygderetten gjennomføre konkurranser i henhold til gjeldende regelverk. I forhold til anskaffelser vil alltid Trygderettens leder og avdelingsdirektør være involvert i arbeidet sammen med de ansatte som er tildelt bestillingsfullmakt.

Trygderetten er en mindre virksomhet og fullmaktene er delegert på få ansatte. Budsjettdisponeringsmyndigheten er knyttet opp til Trygderettens leder og avdelingsdirektør, mens bestillingsfullmaktene innehas av et fåtall ansatte i administrasjonsavdelingen.

OPPFØLGING AV STATLIGE FELLESFØRINGEROPPFØLGING AV INNGÅTTE KONTRAKTER

Trygderetten inngår relativt få egne kontrakter utover statens felles rammeavtaler hvor oppfølging av leverandørens lønns- og arbeidsvilkår er relevant.

I forbindelse med kontraktsinngåelse innhentes firmaattest, HMS- attest for betalt skatt og merverdiavgift for å motvirke arbeidslivskriminalitet i våre anskaffelser. Det er etablert et system for å ivareta påseplikten ved at kopi av timelister og lønnslipp innhentes ca. 2 ganger pr år i forhold til renholdsfirmat. Forøvrig foretas stikkprøve baserte kontroller.

INKLUDERINGSDUGNADEN OG 5 %-MÅLET

Trygderetten har etter 1. juli 2018 tilsatt et nytt fagkyndig rettsmedlem. Ved annonsering av ledige embeter eller administrative stillinger i Trygderetten, er det utarbeidet en standard utlysningstekst som ivaretar statens krav i forbindelse med inkludering i arbeidslivet. Emnet ble også drøftet med Arbeids- og sosialdepartementet i etatsstyringsmøtet høsten 2018.

TILTAK FOR Å UTVIKLE EFFEKTIVE SAKSBEHANDLINGSPROSESSER OG DIGITALE LØSNINGER

Trygderetten fikk i revidert nasjonalbudsjett 2018 0,5 mill. kroner øremerket til innkjøp av nytt saks- og arkivsystem. Trygderetten hadde møter med flere leverandører av saks- og arkivsystemer. Siktemålet var å innføre et nytt saks- og arkivsystem i forbindelse med overgang til en fullelektronisk saksbehandling i 2019. Undersøkelse av leverandørmarkedet viste at det var urealistisk å gjennomføre en slik anskaffelsesprosess i 2018/2019. Trygderetten besluttet derfor høsten 2018 å oppgradere gjeldende saks- og arkivsystem (ESA) til en nyere versjon slik at Trygderetten kan motta og sende dokumenter elektronisk til ankemotparter og ankende parter innen utløpet av 2019. En legger opp til å benytte statens felles infrastruktur og IT-komponenter i dette arbeidet.

For å forenkle overgangen til en fullelektronisk saksbehandling og effektivisere våre arbeidsmetoder inngikk Trygderetten i 2018 en avtale om konsulentbistand med Vivento AS.

Vivento AS skal kartlegge dagens arbeidsprosesser og foreslå nye effektive framtidige arbeidsformer. Prosjektet ble startet opp i desember 2018 og skal være avsluttet medio mars 2019.

ASD har i referat fra etatsstyringsmøte i april 2018 pålagt Trygderetten å «vri ressurser» fra administrative gjøremål til produksjon av kjennelser. Trygderetten startet en omstillingsprosess høsten 2018. Rapporten fra Vivento vil ha betydning for omstillingsprosessen i 2019.

Trygderetten vil inkludere tillitsvalgte, vernetjeneste, AMU i ovennevnte prosjekter. Det vil dessuten bli avholdt jevnlige allmøter der ansatte blir informert om status for prosjektene.

5. Vurdering av framtidsutsikter

Trygderetten har vedtatt en strategisk plan for perioden 2019 -2021. Planen retter oppmerksomheten mot fire områder som Trygderetten skal ha et særlig fokus på i denne treårsperioden. Satsningsområdene er kvalitet, digitalisering, effektiv organisasjon og brukerorientering.

Trygderetten startet i desember 2018 opp en kartlegging av arbeidsprosessene i ankesaksbehandlingen, dvs. i vår kjernevirksomhet. Dette kartleggingsprosjektet avsluttes i løpet av mars 2019 og skal gi forslag til forbedring og effektivisering av Trygderettens arbeidsprosesser og beskrive hvilke ressurser og kompetanse som Trygderetten har behov for i fremtiden. Implementeringen av nye arbeidsprosesser skal sammen med innføring av fullelektronisk saksbehandling i 2019 bidra til en effektivisering av Trygderetten på sikt slik at flere saker behandles med bruk av mindre ressurser. Trygderetten har i 2018 blitt pålagt å vri ressurser fra administrativ til produktiv virksomhet. Høsten 2018 ble det startet en omstillingsprosess, som skal gjennomføres i 2019. Omstillingsprosessen kan medføre nedbemanning. En slik omstillingsprosess virksomheten er i gang med vil være ressurskrevende. Effekten av omstillingen kan ikke påregnes før tidligst i 2020.

Prognoser fra NAV Klageinstans tyder på at Trygderetten vil ha en fortsatt økende saksinngang i 2019 og påfølgende år. Det er videre mye som tyder på at sammensettingen av saksbeholdningen er i endring, slik at det blir stadig flere saker hvor det er behov for en tverrfaglig sammensatt rett. NAV Klageinstans har fått en betydelig økning av sitt budsjett i 2019. Selv om Trygderetten har iverksatt tiltak for å effektivisere arbeidsprosessene vil ikke dette være tilstrekkelig for å unngå en fortsatt økende saksbeholdning og derved økende saksbehandlingstid.

6. Årsregnskap

Ledelseskommentar til årsregnskapet 2018

Trygderetten ble opprettet i 1967, og er underlagt Arbeids- og sosialdepartementet.

Virkomheten fører regnskap i henhold til kontantprinsippet, slik det går fram av prinsippnoten til årsregnskapet. Trygderetten er som tidligere nevnt kunde hos Direktoratet for økonomistyring (DFØ) i forhold til både regnskapstjenester, elektronisk fakturabehandling og i forhold til lønnstjenester. I løpet av 2018 ble både partenes avtaleverk justert og det ble inngått databehandlingsavtale basert på den nye personvernlovgivningen.

Trygderetten gikk over til å benytte standard kontoplan for staten med virkning fra 1. januar 2014.

Kap. 606 Trygderetten, Post 01 Driftsutgifter:

TRYGDERETTEN	2018
Tildelingsbrev 2018 av 18.01.18	71 771 000
Supplerende tildelingsbrev 1) av 16.04.18 - Overført ubenyttet fra 2017	2 926 000
Supplerende tildelingsbrev 2) av 25.06.18 - Revidert nasjonalbudsjett 2018	2 900 000
Supplerende tildelingsbrev 3) av 26.09.18 - Kompensasjon for lønnsoppgjøret 2017	1 313 000
Sum bevilgning/overførte midler	78 910 000
Regnskap 2018	75 024 505
Mindre utgift	-3 885 495

BEKREFTELSE

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, rundskriv fra Finansdepartementet herunder R-115 om utarbeidelse og avleggelse av statlige virksomheters årsregnskap og krav fra overordnet departement

Regnskapet gir et dekkende bilde av Trygderettens disponible bevilgninger, regnskapsførte utgifter, inntekter, eiendeler og gjeld.

VESENTLIGE FORHOLD

I 2018 har Trygderetten samlet disponert tildelinger til drift på 78,910 millioner kroner. Samlet tildeling består av opprinnelig tildeling for 2018, overført beløp fra 2017, supplerende tildeling ifm. revidert nasjonalbudsjett 2018 og kompensasjon for lønnsoppgjøret i 2018. Mindre utgiften ble 3,885 millioner kroner.

I tillegg har Trygderetten disponert en belastningsfullmakt på budsjettkapittelet til Justis - og beredskapsdepartementet i tilknytning til fri sakførsel, jf. bevilgningsrapporteringen. Til sammen er det benyttet 4,619 millioner kroner til det formålet i 2018.

Det samlede årsverksforbruket i Trygderetten gikk ned med 1,6 årsverk fra 2017 til 2018, se punkt 2.1 Bemanning side 5.

Trygderettens samlede utgifter i 2018 var på 75, 024 millioner kroner. 79 pst. av disse utgiftene bestod av lønn- og sosiale kostnader, og 21 pst. av andre driftskostnader.

LØNNSUTGIFTER

Lønnsutgiftene, inkl. arbeidsgiveravgift mv og korrigert for refusjoner, beløp seg til 59,889 millioner kroner i 2018 mot 58,149 millioner kroner i 2017. Utbetalingene økte med ca. 3 pst. i forhold til 2017. Dette skyldes blant annet virkningen av årets lønnsoppgjør. Det samlede årsverksforbruket i Trygderetten gikk ned fra 56,3 i 2017 til 54,7 årsverk i 2018 og tilsvarer en nedgang på 1,6 årsverk. Bakgrunnen for dette er at Trygderetten ved utgangen av 2017 hadde vakante rettsfullmektigstillinger. Nye rettsfullmektiger ble rekruttert ved utgangen av 2017, men tiltrådte først vinteren/våren 2018. Videre avsluttet fire rettsfullmektiger sine åremål første halvår 2018 samt at to rettsmedlemmer som var konstituert for en periode på 6 måneder, avsluttet sine arbeidsforhold i februar 2018.

Trygderetten mottok refusjon av syke -og foreldrepenger på 1,246 millioner kroner i 2018. Årets refusjoner er 16 pst. høyere enn i 2017. Trygderetten hadde i 2018 et sykefravær på ca. 6 pst. (egen- og legemeldt sykefravær). Dette er 1,0 pst. høyere enn virksomhetens IA-mål og 2,4 pst. høyere enn fjoråret.

ANDRE UTGIFTER

Andre utbetalinger til drift utgjorde 14,426 millioner kroner i 2018 mot 12,166 millioner kroner i 2017. Andre utbetalinger til drift er 2,260 millioner kroner (ca. 19 pst.) høyere enn hva som ble utgiftsført i 2017. Årsaken til dette er i hovedsak i tilknytning til at regnskapet for 2018 er belastet med helårs husleie, mens 2017 kun inneholdt ni måneder, da Trygderetten hadde leiefritak for siste kvartal 2017 ifm flytting til nye lokaler. Husleien i de nye lokalene er dessuten høyere enn det de var i de fraflyttede lokalene. Det er videre kostnadsført enkelte utgifter ifm fjorårets flytting, som først forfalt til betaling i 2019.

I 2018 er det utgiftsført kr 0,709 millioner kroner til investeringer. Utbetalingene er knyttet til at Trygderetten i 2017 flyttet sin kontorvirksomhet fra Grønlandsleiret 27 til Sandakerveien 130. I den sammenheng er det utgiftsført restbestillinger av nytt inventar. Trygderetten hadde i sitt internbudsjett også forutsatt at man skulle skifte ut sin PC'er i løpet av høsten 2018. Dette lot seg ikke gjennomføre da de nye avtalene til Statens innkjøpscenter først ble inngått ved utgangen av 2018. Trygderetten skal i 2019 innføre fullelektronisk saksbehandling og hoveddelen av kostnadene vil først påløpe i 2019.

Trygderetten fikk i forbindelse den høye saksbeholdningen og en forventet økt saksinngang, en tilleggsbevilgning i revidert nasjonalbudsjett 2018, på 2,9 millioner kroner. Bevilgningsøkningen var ment å dekke utgifter til økt bemanning og engangsutgifter til nytt saks- og arkivsystem. Av denne tilleggsbevilgningen ble ca. 42 pst., tilsvarende ca. 1,2 millioner kroner benyttet. Ansettelse av nye rettsfullmektiger ble gjennomført i juni 2018 og ni rettsfullmektiger begynte sine arbeidsforhold i september/oktober. Ett nytt embete som attføringskyndig rettsmedlem ble utlyst høsten 2018 med tiltredelse i mars 2019.

Overnevnte forhold fører til at Trygderetten har en ubenyttet bevilgning pr 31.12.18 på 3,885 millioner kroner. 5 pst av årets tildelinger utgjør 3,799 millioner kroner. Trygderetten anmoder om at sistnevnte beløp overføres til 2019.

Etter lov om fri rettshjelp kan Trygderetten innvilge fri sakførsel. Fri sakførsel kan innvilges i ankesaker etter lov 16. desember 1966 nr. 9 om anke til Trygderetten dersom de økonomiske vilkår i § 16 annet eller fjerde ledd er oppfylt. I 2018 har Trygderetten innvilget fri sakførsel i 339 ankesaker og utbetalt 4,619 millioner kroner. Tilsvarende ble det i 2017 utbetalt fri sakførsel i 278 ankesaker og utbetalt 3,829 millioner kroner.

Mellomværende med statskassen utgjorde pr. 31.12.2018 3,435 millioner kroner. Oppstillingen av artskontorrapporteringen viser hva slags eiendeler og gjeld mellomværende består av.

TILLEGGSOPPLYSNINGER

Riksrevisjonen er revisor og bekrefter årsregnskapet for Trygderetten. Beretningen vil bli publisert sammen med årsrapporten på vår hjemmeside.

Oslo, 15. mars 2019

Trygderettens leder

Prinsippnote til regnskapet

Årsregnskap for statlige virksomheter er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene"). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 av november 2016 og eventuelle tilleggskrav fastsatt av overordnet departement.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 - de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- a) Regnskapet følger kalenderåret
- b) Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret
- c) Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp
- d) Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene samsvarer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen "Netto rapportert til bevilgningsregnskapet" er lik i begge oppstillingene.

Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.7.1. Bruttobudsjetterte virksomheter tilføres ikke likviditet gjennom året men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

BEVILGNINGSRAPPORTERINGEN

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgnings-rapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet. Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som virksomheten har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet virksomheten har fullmakt til å disponere. Kolonnen samlet tildeling viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver statskonto (kapittel/post). Oppstillingen viser i tillegg alle finansielle eiendeler og forpliktelser virksomheten står oppført med i statens kapitalregnskap. Mottatte fullmakter til å belaste en annen virksomhets kapittel/post (belastnings-fullmakter) vises ikke i kolonnen for samlet tildeling, men er omtalt i note B til bevilgningsoppstillingen. Utgiftene knyttet til mottatte belastningsfullmakter er bokført og rapportert til statsregnskapet, og vises i kolonnen for regnskap.

ARTSKONTORRAPPORTERINGEN

Oppstillingen av artskontorrapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser eiendeler og gjeld som inngår i mellomværende med statskassen.

Artskontorrapporteringen viser regnskapstall virksomheten har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Virksomheten har en trekkrettighet på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingene er ikke inntektsført og derfor ikke vist som inntekt i oppstillingen.

Oppstilling av bevilgningsrapporteringen pr 31. desember 2018

Utgifts Kapittel	Kapittelnavn	Post	Note	Samlet tildeling	Regnskap 2018	Mindreutgift
0606	Trygderetten, driftsutgifter	01	A, B	78 910 000	75 024 505	3 885 495
0470	Fri rettshjelp, driftsutgifter	01	6, B	0	4 619 257	
1633	Nettoordning, statlig betalt mva, driftsutgifter	01		0	1 916 862	
Sum utgiftsført				83 529 257	81 560 624	

Inntekts Kapittel	Kapittelnavn	Post		Samlet tildeling*	Regnskap 2018	Merinntekt
5700	Folketrygden - arbeidsgiveravgift	72		0	7 265 544	
Sum inntektsført				0	7 265 544	

Netto rapportert til bevilgningsregnskapet		74 295 080	
---	--	-------------------	--

Kapitalkontoer			
60064701	Norges Bank KK /innbetalinger		1 249 437
60064702	Norges Bank KK/utbetalinger		-75 424 571
706544	Endring i mellomværende med statskassen		- 119 946
Sum rapportert			0

Beholdning rapport til kapitalregnskapet (31.12)	31.12.2018	31.12.2017	Endring
706544 Mellomværende med statskassen	-3 435 104	-3 315 158	- 119 946

Note A - Forklaring av samlet tildeling utgifter

Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
0606.01	2 926 000	75 984 000	78 910 000

Note B - Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år

Kapittel og post	Stikkord	Mindre utgift	Mindreutgift etter avgitte belastningsfullmakter	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
0606.01	Mulig overførbart beløp	3 885 495	3 885 495	3 885 495	3 799 200	3 799 200

Forklaring til bruk av budsjettfullmakter

Trygderetten mottok belastningsfullmakt på Kap. 470 post 01, jf. tildelingsbrev fra Justis - og beredskapsdepartementet av 31. januar 2018 (Note 6).

Mulig overførbart beløp

Trygderettens ubrukte bevilgning på Kap. 606 post 01 beløper seg til kr 3 885 495. Da dette beløpet er over grensen på 5 %, regnes kun deler av beløpet som mulig overføring til neste budsjettår.

Oppstilling av artskontorrapporteringen pr 31. desember 2018

TRYGDERETTEN	Note	2018	2017
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetalinger fra gebyrer	1	0	0
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer	1	0	0
Salgs- og leieinnbetalinger	1	0	0
Andre innbetalinger	1	0	18 570
Sum innbetalinger fra drift		0	18 570
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetalinger til lønn	2	59 888 892	58 149 359
Andre utbetalinger til drift	3	14 425 608	12 166 178
Sum utbetalinger til drift		74 314 500	70 315 537
Netto rapporterte driftsutgifter		74 314 500	70 296 967
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetaling av finansinntekter	4	0	0
Sum investerings- og finansinntekter		0	0
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetaling til investeringer	5	709 700	2 400 975
Utbetaling til kjøp av aksjer		0	0
Utbetaling av finansutgifter	4	304	1 420
Sum investerings- og finansutgifter		710 004	2 402 395
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter		710 004	2 402 395
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m.m.		0	0
Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten		0	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Utbetalinger av tilskudd og stønader	6	4 619 257	3 829 446
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten		4 619 257	3 829 446
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler			
Gruppelivsforsikring konto 1985 (ref. Kap. 5309, inntekt)		0	0
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. Kap. 5700, inntekt)		7 265 544	7 138 628
Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. Kap. 1633, utgift)		1 916 862	2 493 800
Netto rapporterte utgifter på felleskapitler		-5 348 682	-4 644 829
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet		74 295 080	71 883 979

Oversikt over mellomværende med statskassen

Eiendeler og gjeld	Note	2018	2017
Fordringer		0	0
Kasse		0	0
Bankkontoer med statlige midler utenfor Norges Bank		0	0
Skyldig skattetrekk		-2 607 883	-2 449 516
Skyldige offentlige avgifter		0	0
Annen gjeld		-827 221	-865 641
Sum mellomværende med statskassen	7	-3 435 104	-3 315 158

Note 1 - Innbetalinger fra drift

TRYGDERETTEN	31.12.2018	31.12.2017
Innbetalinger fra gebyrer		
Sum innbetalinger fra gebyrer	0	0
<i>Innbetalinger fra tilskudd og overføringer</i>		
Sum innbetalinger fra tilskudd og overføringer	0	0
<i>Salgs- og leieinnbetalinger</i>		
Konsulenttjenester Nemndene *)	0	0
Lokalleie Nemndene *)	0	0
Sum salgs- og leieinnbetalinger	0	0
<i>Andre innbetalinger</i>		
Salg av utrangert materiell	0	18 570
Sum andre innbetalinger	0	18 570
Sum innbetalinger fra drift	0	18 570

Note 2 - Utbetalinger til lønn

TRYGDERETTEN	31.12.2018	31.12.2017
Lønn	47 505 011	46 809 030
Arbeidsgiveravgift	7 265 544	7 138 628
Pensjonsutgifter*	5 409 600	4 858 995
Sykepenger og andre refusjoner (-)	-1 246 384	-1 328 437
Andre ytelser	955 122	671 142
Sum utbetalinger til lønn	59 888 892	58 149 359
Antall årsverk:	54,7	56,3

*) Trygderetten var ikke omfattet av endringen om budsjettering og regnskapsføring av pensjonspremie for statlige virksomheter fra 2017 jf. R-118, da Trygderetten allerede var innenfor ordningen og har i mange år betalt inn sin pensjonspremie.

Note 3 - Andre utbetalinger til drift

TRYGDERETTEN	31.12.2018	31.12.2017
Husleie *)	7 002 337	3 741 451
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	0
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	0	2 126
Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler	315 125	839 395
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	36 729	46 428
Mindre utstysanskaffelser	270 508	57 097
Leie av maskiner, inventar og lignende	1 153 898	1 337 583
Kjøp av fremmede tjenester	3 391 126	3 854 363
Reiser og diett	138 420	65 976
Øvrige driftsutgifter	2 117 466	2 221 758
Sum andre utbetalinger til drift	14 425 608	12 166 178

*) Differanse i årlig husleie mellom 2017 og 2018 er knyttet til at 2017 inneholder leie for 9 måneder, mens 2018 inneholder leie for 12 måneder. Dette i tilknytning til at Trygderetten hadde leiefritak i nye lokaler siste kvartal 2017. Det nye leieforholdet i Sandakerveien er for øvrig på årsbasis høyere enn det tidligere leieforholdet i Grønlandsleiret.

Note 4 - Finansinntekter og finansutgifter

TRYGDERETTEN	31.12.2018	31.12.2017
<i>Innbetaling av finansinntekter:</i>		
Renteinntekter	0	0
Annen finansinntekt	0	0
Sum innbetaling av finansinntekter	0	0

TRYGDERETTEN	31.12.2018	31.12.2017
<i>Utbetaling av finansutgifter:</i>		
Renteutgifter	304	1 420
Valutatap	0	0
Annen finansutgift	0	0
Sum utbetaling av finansutgifter	304	1 420

Note 5 - Utbetaling til investeringer

TRYGDERETTEN	31.12.2018	31.12.2017
<i>Utbetaling til investeringer:</i>		
Immaterielle eiendeler og lignende	75 000	0
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	0	0
Beredskapsanskaffelser	0	0
Infrastruktureiendeler	0	0
Maskiner og transportmidler	0	0
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende *)	634 700	2 400 975
Sum utbetaling til investeringer	709 700	2 400 975

*) Utbetalingene til investeringer i 2018 er knyttet til at Trygderetten i 2017 flyttet sin kontorvirksomhet fra Grønlandsleiret 27 til Sandakerveien 130. I den sammenheng er det utgiftført restbestillinger av nytt inventar ifm flyttingen.

Note 6 - Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten

TRYGDERETTEN	31.12.2018	31.12.2017
Utbetalinger ifm fri rettshjelp	4 619 257	3 829 446
Sum utbetalt ifm fri rettshjelp	4 619 257	3 829 446

Jf. Tildelingsbrev fra Justis- og beredskapsdepartementet av 31. januar 2018.

Note 7 - Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellom-værende med statskassen.

Del A - Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

	31.12.2018	31.12.2018	
	Spesifisering av bokført avregning med statskassen	Spesifisering av rapportert mellomværende med statskassen	Forskjell
Finansielle anleggsmidler:			
Investeringer i aksjer og andeler*	0	0	0
Obligasjoner	0	0	0
Sum	0	0	0
Omløpsmidler:			
Kundefordringer	0	0	0
Andre fordringer	0	0	0
Bankinnskudd, kontanter og lignende	0	0	0
<i>Sum</i>	0	0	0
Langsiktig gjeld:			
Annen langsiktig gjeld	0	0	0
<i>Sum</i>	0	0	0
Kortsiktig gjeld:			
Leverandørgjeld	- 2 857 161	0	- 2 857 161
Skyldig skattetrekk	-2 488 169	- 2607 883	119 714
Skyldige offentlige avgifter	0	0	0
Annen kortsiktig gjeld	-112 602	-827 221	714 619
Sum	-5 457 932	-3 435 104	-2 022 828
Sum	-5 457 932	- 3 435 104	- 2 022 828

TRYGDERETTEN
Org. nr.: 974761084

Riksrevisjonens beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Riksrevisjonen har revidert Trygderettens årsregnskap for 2018. Årsregnskapet består av ledelseskomentarer og oppstilling av bevilgnings- og artskontorrapportering, inklusiv noter til årsregnskapet for regnskapsåret avsluttet per 31. desember 2018.

Bevilgnings- og artskontorrapporteringen viser at 74 295 080 kroner er rapportert netto til bevilgningsregnskapet.

Etter Riksrevisjonens mening gir Trygderettens årsregnskap et dekkende bilde av virksomhetens disponible bevilgninger, inntekter og utgifter i 2018 og av mellomværende med statskassen per 31. desember 2018, i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig revisjon (ISSAI 1000–2999). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet under «Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet». Vi er uavhengige av virksomheten slik det kreves i lov og instruks om Riksrevisjonen og de etiske kravene i ISSAI 30 fra International Organization of Supreme Audit Institutions (INTOSAI's etikkregler), og vi har overholdt de øvrige etiske forpliktelsene våre i samsvar med disse kravene og INTOSAI's etikkregler. Etter vår oppfatning er revisjonsbevisene vi har innhentet tilstrekkelige og hensiktsmessige som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon i årsrapporten

Ledelsen er ansvarlig for årsrapporten, som består av årsregnskapet (del VI) og øvrig informasjon (del I–V). Riksrevisjonens uttalelse omfatter revisjon av årsregnskapet og virksomhetens etterlevelse av administrative regelverk for økonomistyring, ikke øvrig informasjon i årsrapporten (del I–V). Vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese den øvrige informasjonen i årsrapporten. Formålet er å vurdere om det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen, årsregnskapet og kunnskapen vi har opparbeidet oss under revisjonen. Vi vurderer også om den øvrige informasjonen ser ut til å inneholde vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon, er vi pålagt å rapportere dette i revisjonsberetningen.

Det er ingenting å rapportere i så måte

Ledelsens og det overordnede departementets ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide et årsregnskap som gir et dekkende bilde i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten. Ledelsen er også ansvarlig for å etablere den interne kontrollen som den mener er nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Det overordnede departementet har det overordnede ansvaret for at virksomheten rapporterer relevant og pålitelig resultat- og regnskapsinformasjon og har forsvarlig internkontroll.

Riksrevisjonens oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Målet med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som gir uttrykk for Riksrevisjonens konklusjon. Betryggende sikkerhet er et høyt sikkerhetsnivå, men det er ingen garanti for at en revisjon som er utført i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig revisjon (ISSAI 1000–2999), alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir ansett som vesentlig dersom den, enkeltvis eller samlet, med rimelighet kan forventes å påvirke de beslutningene brukere treffer på grunnlag av årsregnskapet.

Vi utøver profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen, i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og ISSAI 1000–2999.

Vi identifiserer og anslår risikoene for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten den skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Videre utformer og gjennomfører vi revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer og innhenter tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon ikke blir avdekket, er høyere for feilinformasjon som skyldes misligheter, enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil. Grunnen til det er at misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, feilpresentasjoner eller overstyring av intern kontroll.

Vi gjør også følgende:

- opparbeider oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige ut fra omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om hvor effektiv virksomhetens interne kontroll er
- evaluerer om regnskapsprinsippene som er brukt, er hensiktsmessige, og om tilhørende opplysninger som er utarbeidet av ledelsen, er rimelige
- evaluerer den totale presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene
- evaluerer om årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et dekkende bilde i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten

Vi kommuniserer med ledelsen om det planlagte omfanget av revisjonen og når revisjonsarbeidet skal utføres. Vi vil også ta opp forhold av betydning som er avdekket i løpet av revisjonen, for eksempel svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Når det gjelder forholdene som vi tar opp med ledelsen, og informerer det overordnede departementet om, tar vi standpunkt til hvilke som er av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet, og avgjør om disse skal regnes som sentrale forhold ved revisjonen. De beskrives i så fall i et eget avsnitt i revisjonsberetningen, med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring. Forholdene omtales ikke i beretningen hvis Riksrevisjonen beslutter at det er rimelig å forvente at de negative konsekvensene av en slik offentliggjøring vil være større enn offentlighetens interesse av at saken blir omtalt. Dette vil bare være aktuelt i ytterst sjeldne tilfeller.

Dersom vi gjennom revisjonen av årsregnskapet får indikasjoner på vesentlige brudd på administrative regelverk med betydning for økonomistyring i staten, gjennomfører vi utvalgte revisjonshandlinger for å kunne uttale oss om hvorvidt det er vesentlige brudd på slike regelverk.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon knyttet til administrative regelverk for økonomistyring

Vi uttaler oss om hvorvidt vi er kjent med forhold som tilsier at virksomheten har disponert bevilgningene på en måte som i vesentlig grad strider mot administrative regelverk med betydning for økonomistyring i staten. Uttalelsen gis med moderat sikkerhet og bygger på ISSAI 4000-serien for etterlevelsesrevisjon. Moderat sikkerhet for uttalelsen oppnår vi gjennom revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi finner nødvendige.

Oslo; 29.04.2019

Etter fullmakt

Tora Struve Jarlsby
ekspedisjonssjef

Knut G. Lien
avdelingsdirektør

Brevet er ekspedert digitalt og har derfor ingen håndskreven signatur

TRYGDERETTEN

Besøksadresse: Sandakerveien 130
Postadresse: P.b. 8022 Dep. 0030 OSLO

Telefon: 23 15 95 50

Epost: trygderetten@trygderetten.no
Hjemmeside: www.trygderetten.no